

12.05.23

17.09.23

INAUGURACIÓ
12.05.23 | 19H

MIREIA
COROMINA

MÉS LLOC

CARLES
VIARNÉS

MADDI
BARBER

ALBA G.
CORRAL

PILAR
CODONY

ALBA
LOMBARDÍA

PER A LA
FOSCA

UNA LECTURA ECOCRÍTICA DE *SOLITVD*,
DE VÍCTOR CATALÀ. COMISSARIADA PER
ELVIRA PRADO-FABREGAT

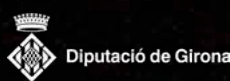
BÒLIT_STNICOLAU

HO ORGANITZEN I PRODUEIXEN:

AMB EL SUPORT DE:

AMB LA COL·LABORACIÓ DE:

HO PATROCINA:

Solitud reflecteix la tensió d'una lluita somorta per redefinir el relat de la natura. Aquesta exposició proposa una lectura ecocrítica de la novel·la i estableix un diàleg entre l'univers mític, literari i visual, creat per Víctor Català/Caterina Albert i artistes contemporànies de diferents disciplines. A banda d'explorar altres aspectes de la natura a *Solitud*, part del contingut de l'exposició posa el focus en l'imaginari gòtic lligat al folklore i a la idea del sublim —la natura més feréstega—, des d'on l'autora qüestiona les “idees velles” que engrillonen les subalternitats de la dona i la natura.

Per a Caterina Albert, la investigació ficcional era un eix vital. I no hi ha cap altra ficció més engolidora, més inabastable, que la de la natura. Hem mirat d'explicar-la a través de mites i d'hipòtesis científiques, que hem revisat i desconstruït incansablement. Hi hem dedicat segles d'esforços analítics i sintètics. Però la (resta de la) natura sempre s'acaba rebel·lant contra les nostres descobertes. Ens entestem a desxifrar-la —traduir allò que ens permet en xifres—, recrear-la, arbitrar-la, però una mena de sornegueria còsmica plana sobre nosaltres. Sovint ens acaba contradient encara un altre cop. Tampoc no sabem ben bé què fer-ne, d'aquesta mà de xifres. Al final, sempre guanya el verb. El relat que lliga fórmules i hipòtesis, fets més o menys (im)probables i fantasia. Som física. Som química. Som biologia. Som matèria mesurable, radiografiable, però si hi ha una força que tingui la capacitat d'acabar capgirant —encara que sigui temporalment— “la realitat” és la fantasia.

Som ficció

En aquest període de la història de la Terra conviuen el moment àlgid de l'esclat tecnològic i científic —del domini de la natura— i una crisi ecològica que travessa les tres capes de la biosfera. *Apoteosi i destrucció*. Des que vam passar de ser éssers únicament *sintents* a ser *sapiens* que part de la nostra supervivència depèn de saber llegir el món. Però l'entropia —el desordre— de la ficciosfera no para de créixer. Les lectures són cada cop més feixugues. L'esforç analític que se'ns demana és gegantí. Tot són lectures i relectures. Tot és descodificar i codificar. Aprendre a llegir múltiples llenguatges. Trobar la lectura adequada. La ficció justa. Perquè, com diu Donna Haraway, en aquest joc de lectures, ens hi va la supervivència.

Som ficció, però —abans— *som natura*

Survival is at stake in this play of readings.

DONNA HARAWAY

En la solitud encantada de la nit, aquella porta oberta feia feredat.

VÍCTOR CATALÀ

MADDI BARBER
Ángulo agudo (2023)
Instal·lació amb dos vídeos, 9/16
Vídeo 1: 4 min — loop

M, Inma Siles; edició de vídeo: Mirari Echávarri & Maddi Barber; producció: Kattalin Barber; so directe: Unai Gimenez; disseny sonor i mesclades: Moisés Berdonces

Vídeo 2: 20 min — loop

Edició de vídeo: Martin Etxauri & Maddi Barber; artista de Foley: Oriol Campi

1. M puja a Larrogain, un roquís de la serra de Labia que separa les valls navarreses d'Erroibar i Artzibar, per buscar un determinat insecte.

2. La càmera del mòbil de M filma de prop diferents trobades amb insectes durant uns mesos.

Dos gestos aparentment oposats (un cap a dalt i l'altre cap a baix) s'entrellacen en un espai sonor compartit.

MIREIA COROMINA PORTAS
Eixint de l'ombra (2023)
Instal·lació

Artefactes lumínics que sorgeixen de l'obra plàstica de Caterina Albert (Víctor Català), del material fotogràfic familiar de l'Arxiu Víctor Català de l'Escala i també de la capacitat visual de la seva escriptura. Un mosaic d'ombres que rememora les imatges dels dispositius òptics, fotogràfics i precinematogràfics del segle XIX. Fragments de representacions amplificades i distorsionades a través de la projecció de la seva ombra.

ALBA G. CORRAL
Emergir (2023)
Art digital

L'imaginari visual de *Solitud* i de l'obra plàstica de Caterina Albert es recodifiquen per tornar a emergir en llenguatge digital. De la tinta i el carbonet que converteixen les idees en matèria perdurable, en sorgeix una nova transformació, que continua transferint vida a un univers —el de Víctor Català— encara en expansió.

ALBA LOMBARDÍA I PILAR CODONY
Zoé (2023)
Vídeo: 15 min — loop

Direcció de fotografia: Daniel Lacasa; so: Pere Coma; muntatge i postproducció: Federico Delperò Béjar
Música: *In tabla*, Octavi Rumbau, 2014

Les bèsties ens miren i els seus ulls ens recorden que no som gaire lluny d'allò que anomenem natura. A través de diferents espècies d'animals salvatges i domèstics del Pla de l'Estany, text i imatge exploren el distanciament entre humà i no humà i l'enyorança que pot néixer d'un encreuament de mirades.

CARLES VIARNÈS
TransMut (2023)
Instal·lació sonora

Tres àrees entrelligades, compostes de diversos altaveus cadascuna, dibuixen un recorregut i transmuten el paisatge sonor de *Solitud*. Les especulacions acústiques de la instal·lació parteixen de tonades de l'arxiu Càntut, relacionades amb el contingut de la novel·la, i dialoguen amb l'univers sonor de la proposta escènica de "Més lloc per a la fosca".

ALUMNES DE 5È I 6È DE L'ESCOLA GUALBES (VILADEMULS)
El pastor de Vilafreser (2019)
Realitzat en el marc de CINEMA EN CURS (un programa d'A Bao A Qu)

Equip Bòlit: Ingrid Guardiola, Farners Cabra, Biel Llinàs, Diana Sans i Consol Vila
Muntatge: Xavier Torrent i Quim Gironella
Disseny espai i gràfica: Alba Font

Bòlit_StNicolau Plaça de Santa Llúcia, 1
17007 Girona
Dimecres: de 10 a 14 h
Dijous i divendres: de 10 a 14 h i de 17 a 19 h
Dissabte: d'11 a 14 h i de 17 a 19 h
Diumenge i festius: d'11 a 14 h

Bòlit, Centre d'Art Contemporani. Girona
info@bolit.cat / 972427627 / www.bolit.cat

ACTIVITATS

CAMINADA SILENCIOSA A HORA FOSCA (PER IDENTIFICAR REFILETS D'OCELLS)

AMB XAVI PUIG MONTERRAT, BIÒLEG ACÚSTIC I CREPUSCULAR

Divendres 26 de maig a les 20 h
Punt de trobada: Porta del Teatre de Salt

A *Solitud* els ocells tenen gairebé tanta presència com a la cultura tradicional i la mitologia. Aquests éssers plomats i voladors sempre han fascinat els animals humans. Per la potència simbòlica de la seva capacitat de volar, però també pel seu cant. Els ocells són un exemple paradigmàtic de tradició, repertori i evolució cultural. Els refilets, com les cançons populars i les rondalles, s'aprenen, es modifiquen i es transmeten entre generacions. Els altres éssers voladors mítics, els ratpenats, formen part de l'imaginari nocturn, les faules de terror i el gènere gòtic, i es comuniquen de manera inaudible per a nosaltres.

Aquesta caminada silenciosa, guiada per un biòleg acústic especialista en les hores crepusculars, està destinada a afinar l'oïda per començar a distingir els sons dels éssers voladors amb qui convivim.

VISITES COMENTADES

VISITA GUIADA A L'EXPOSICIÓ A CÀRREC D'ELVIRA PRADO-FABREGAT, COMISSÀRIA

Dissabte 27 de maig a les 12 h
Dissabte 16 de setembre a les 12 h
Bòlit_StNicolau

CONVERSA: "VÍCTOR CATALÀ, DEL DRAMA RURAL A LA MIRADA ECOLÒGICA"

AMB ENRIC CASASSES I BLANCA LLUM VIDAL.
MODERA: MITA CASACUBERTA

Dimecres 28 de juny a les 18.30 h
Centre Cultural La Mercè

Amb la col·laboració de la Càtedra Víctor Català de la UdG.

Dins del sector que intenta reimaginar la ruralia, els drames rurals de Víctor Català sovint se senten com una llosa. Per la seva foscor i perquè, d'alguna manera, són representatius dels dualismes natura-cultura/ruralia-ciutat. Malgrat les contradiccions del seu relat de la natura, Víctor Català va ser capaç de detectar debats ecologistes que trigarien a aflorar i que encara són vigents avui dia.

PROJECCIÓ DE ZOÉ I EL PASTOR DE VILAFRESER

DEBAT POSTERIOR AMB PILAR CODONY I ALBA LOMBARDÍA, AUTORES DE ZOÉ, I LAIA LLOBET, UNA DE LES ALUMNES DE L'ESCOLA DE SANT ESTEVE DE GUALBES QUE VA REALITZAR EL CURTMETRATGE EL PASTOR DE VILAFRESER.

Divendres 15 de setembre a les 18 h
Cinema Truffaut

Tant la figura del pastor com els animals no humans, protagonistes de Zoé, tenen un paper clau a *Solitud*. Els dos curtmetratges de la sessió formen part de l'exposició i entren en diàleg amb l'obra de Víctor Català.

Després del visionat de les dues obres, encetarem un debat amb les seves autores.

*Els exemplars de *Solitud* intervinguts per Alba Font pertanyen a la darrera edició, publicada per Edicions 62 el 2020.

**Els dibuixos del mural pertanyen a una edició de *Solitud* de 1961 i són obra d'Alexandre Coll Blanch.

*** Les gravacions dels cantaires Teresa Verdaguier Juvanteny, Maria Teresa Pellioc i Met Planas formen part del cançoner digital Càntut.

El fons literari i artístic de Víctor Català és consultable a l'Arxiu Històric de l'Escala i visitable a l'Alfolí de la Sal - Museu de l'Escala.

